

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre — ... 36 kor.
Fél évre — ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy hóra ... 3 kor.

Nyiltéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és cseanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceget 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, szeptember 21.

Hantos Elemér.

Amikor a demokratikus kormány átvette a hatalmat, egyik kormányzati programjával tűzte ki, hogy minden exponált helyre a fiatal, megfelelő tehetségeket állítja. Annélkül, hogy a kormány tagjainak képességeit kétségbe vonnánk, megállapítani kívánjuk, hogy a demokrata-kormány nem minden exponált helyre állított odavaló, fiatal tehetségeket. Ezt a kormányzati programot vagy nem tudta, vagy nem akarta minden téren teljesíteni. Legalább a mai napig nem.

Most aztán, hogy a kormány élére olyan gyakorlati politikus került, mint amilyen Wekerle Sándor, mégis csak megnyitott a fiatal tehetségek előtt az érvényesülés lehetősége, aminek fontosságát Wekerle éppen a saját pályájának szédítő emelkedéséből tudja. Igazi tehetség kerül a kormányba, képességeinek és tudásának megfelelő helyre.

A király ugyanis Hantos Elemér országgyűlési képviselőt kereskedelemügyi államtitkárrá nevezte ki. A kinevezést tartalmazó legelsőbb kézirat a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg.

Hantos Elemérben a kormány teljesen modern embert helyezett az oly fontos kereskedelmi miniszterium vezető pozíciójába. Ha semmi egyéb érdeme nem volna az új államtitkárnak, mint az, hogy a háború alatt Németországban számtalan felolvasást tartott Magyarország gazdasági fejlődéséről, gazdasági berendezéseiről és gazdasági jövőjéről, amelylyel a német körök figyelmét reánk terelte, már is elegendő volna arra, hogy működése elé reménységgel tekintsünk.

De Hantos Elemér már régebben bizonyosságot tett arról, hogy értékes fajsúlyú törvényhozó, aki mindig távol tartotta magát az aktuális napi politikától, nem elegyedett bele a pártok torzalkodásába, hanem idejét komoly tanulmányoknak szentelte. Mint a Tisza-kormány pénzügyi előadója, pénzügyi és kereskedelmi téren szerzett ismereteiről, szak tudásáról a tárgynak komoly szeretetéről tett tanúságot. És főként ennek köszönhető, hogy az illetékes körök figyelme feléje fordult, amikor arról volt szó, hogy a kereskedelmi miniszteriumba a nem szakember Serényi gróf mellé alapos tudású, képzett szakférfit állítsanak.

Hantos Elemér előtt nyitva áll most az érvényesülés szép perspektívája. Fiatal ember, aki a saját erejéből

ből küzdött fel magát. Nem politizál, hanem dolgozik. A témába, ami foglalkoztatja, teljesen belémerül és nem fog bele abba, amihez nem ért, ami működési körén kívül esik.

Ilyen emberekre van szüksége az országnak és nem exponált politikusokra.

sokra, kimondottan pártemberekre a vezető pozíciókban. Ha a kormány a fiatal tehetségek érvényesülésének programját őszintén meg akarja valósítani, akkor nézzen körül, Hantos Eleméreket keressen és bizonyára fog találni.

Lukács Lászlónak szánt szerepek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A politikában a „jelenvoltak” névsoránál gyakrabban érdekesebb a „távollevők”. Így történt, hogy a legutóbbi politikai események során gyakran merült fel — úgy ellenséges, mint baráti részről — a kérdés: hol marad Lukács László? Hol maradt az a férfi, aki az utóbbi évtizedek minden politikai fordulatánál közreműködött, amire személyi exponáltsága és politikai kedvtelése egyaránt predesztinálta. Nos, ha távol is volt Budapesttől, Lukács László személyisége most is játszott szerepet, amiről egy munkapárti fővárosi lap a következő tudósítása számol be:

Régibb időkire kell visszatérnünk, mert ott gyökeredzik Lukács László mostani szerepe is. Lukács László annak idején tulajdonképpen abban a pillanatban bukott meg, amikor perét — Ferenc József király tanácsa ellenére, aki főlegesennek tartotta, hogy miniszterelnöke ilyen természetű rehabilitációt keressen, — megindította. Az agg király, aki úgy az ügy előzményeit, mint a per minden egyes aktáját ismerte, elfogadta a lemondást, de mindvégig kegyelmében és bizalmában tartotta meg volt miniszterelnökét.

De sok barátja maradt az ellenzéken is, amely megbuktatta őt. A Nagy János-utcai palotában gyakran fordultak meg a belpolitikai fordulatok különböző fázisainál az akkori ellenzék egyes exponált alakjai és a városligeti szellő gyakran meglibegtette Batthyány Tivadar gróf szakállát, amikor Lukács László portása ajtót nyitott neki.

De érintkezésben voltak Lukács Lászlóval ellenzévi részről

olyan képviselők is, akik nem tartoznak az arisztokráciához.

Távol minden hivataloskodástól, felszabadult idejét emlékiratainak megírására fordította Lukács László. Minthogy egyéni élményei teljesen összeforrtak a magyar politikával, ezek a memárok a magyar politika utolsó két évtizedének intim történelmét jelentik és az a vastag kötet, amely valamikor szenzációja lesz a könyvkereskedők kirakatainak, becses forrásmunkául fog szolgálni a jövő történetíróinak. Érdekes fejezetek szólnak az Ausztriával való küzdelmekről, az ischli klauzuláról, a Lukács-Décs-féle ügy előzményeiről. Megírja a mostani alakulat történetét, sőt elmondja, hogyan hívta őt meg a Tiszától Ischlibe titkos audienciára Ferenc József, amikor már az első koalíció második esztendejében furesa fordulatot vettek a dolgok.

Bukása után meglehetősen feszélyezett helyzetben volt Lukács László, mert utóda, Tisza István gróf egész sorát tette az intézkedéseknek, amelyek az előd dezavválását jelentették, így többek között nagyon kínos volt ránézve a margitszigeti játékbank engedélyének visszavonása. Hanem azért egy pillanatig se veszítette el személyi jelentőségét abban a pártban, amelyet a saját kezdeményezéséből, kitartásából és erejéből maga teremtet meg és amikor a munkapárt Tisza merev magatartása következtében a választójog kérdésében mintegy zátonyra jutott, Lukács László politikai személyiségének érdekességét és súlyát csak emelte az a körülmény, hogy a választójogi reform dolgában mindig — azelőtt is most is — sokkal tovább ment, mint utóda. Nemcsak a munkapárt, de az ellenzék szemében is mintegy hidat jelentett Lukács Lászlónak a jövő felé az a fel fogása.

Tisza István még ott székelt a budavári palotában, amikor már a választójogi reform hívei megkörnyékezték, mert benne látták a helyzet megmentőjét. A munkapárt hívei tudniillik úgy romélték, hogy Lukács László már politikai múltjánál fogva is hivatott a reform megvalósítására, ami a munkapártnak a további uralmat jelentette volna, ellenzéki részen pedig belementek volna a személyi változásba, ami egyrészt a személyesen gyűlölt Tisza bukását jelentette volna, másrészt pedig az általuk hirdett választói jog demokráciáját is. De Lukács László elhárított magától minden közeledést és nem ment bele abba, hogy neki ilyen körülmények között szereplési célzatot imputáljanak.

Még érdekesebb fordulatot vett a dolog Tisza bukása után, amikor

különböző oldalról ugródeszkát helyeztek Lukács László lába alá,

hogy merész ível a munkapártból kilendítse magát. Sok tartalmat adott ennek a kombinációnak, hogy az új kabinetnek a munkapártból származó erőssége: Serényi Béla gróf egyéni és politikai tekintetben egyaránt benső barátja Lukács Lászlónak, de az igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy a kezdeményezés nem Serényi Bétől történt, hanem más politikai vezető tényezőktől.

Sőt a mi információnk szerint

elégtelet is akartak szolgáltatni Lukács Lászlónak.

Nyilt parlamenti ülésen olyan kijelentések

A legénység szabadságolása mértékének kétszeresét, azaz az állomány 6 százalékának szabadságolását, azonkívül a vasárnapon felül hetenkint még egy második pihenőnapot engedélyezek. *Martini, ezredes.*

Olaszországban megértek a dolgok a döntésre.

— Sajtó tudósítók telefonjelentése. —

Lugano. Petit Journal jelenti az olasz frontról: A szövetséges társak segítségével újabb kísérlet történik az isenzól állások megjavítására. A katonai és belpolitikai természetű válság döntésre érlelték meg a dolgokat Olaszországban.

Lugano. A határzár következtében elkésve érkezett olasz lapokból kintünk, hogy Milanó és Turin városokban békegyűléseket rendeztek. Mazzari szocialista felszólította a munkásokat, hogy erőszakolják ki a kormánytól a békét. Az intervencionistákkal heves összeütközésre került a sor. Cadorna azt tavratozta, hogy Olaszország számára felvirradt a döntés napja és minden zavargás árulás az ország rovására.

Berlin. A svájci olasz határt három napi elzárás után tegnap újra megnyitották. Az első ideérkezett olasz

lappeldányok sok célzást foglaltak magukban, amelyekből meg lehet érteni, hogy Olaszországban a belső helyzet nagyon feszült és tudósításokat közölnek komoly intézkedésekről, amelyeket a hatóságok a szocialista agitációk ellen tettek.

Lugano. A legújabb olasz forradalmi események erőteljesebb ismétlődései a szeptember eleji lázongásoknak. Mint akkor, most is két fészke van a mozgalomnak: Torino és Milano. Az egyik a giolittianusok központja, a másik a szocialistáké. Ez adja meg a forradalmi mozgalmak jellegét: Egy giolittianus és egy szocialista szervezet mozgalmáról van szó. A szeptember eleji lázadásokat hamarosan elnyomták, de így is majdnem Orlando belügyminiszter állásába került. Tudvalevő, hogy a miniszter tárcáját csak úgy tudta megmenteni, hogy bünbaknak megtette két osztályvezetőjét. Orlando megtartotta állását, de a forradalmi mozgalom tovább terjedt.

Nemzetközi tanácskozás a Margitszigeten.

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Az őszi pompájába öltözködött Margitszigeten tegnap óta megint nagy az elelenség. Német meg osztrák politikusok, tudósok és előkelő közgazdasági férfiak mintegy harminc főnyi csapata szállott meg a felsőszigeti nagy hotelben, ahol — értesülésünk szerint — körülbelül három hétig maradnak. A három hetet nem üdüléssel, hanem fölötté komoly munkával töltik: a magyar, német és osztrák gazdasági érdekek összeegyeztetésén fáradoznak és a különösen fogas vámpolitikai kérdéseket tárgyalják.

A tanácskozásnak dr. Gratz Gusztáv az elnöke, aki Bécsből érkezett Budapestre és szintén a szigeti szállóban bérelt lakást. Bejelentő lapján már mint külügyminiszteriumi osztályfőnök szerepel. Gratz dr. a nagyjelentőségű tanácskozásról ezeket mondotta:

— A konferencia lényegéről érdemben nem nyilatkozhatom, amennyiben a tanácskozás, mely már régen tart, mint eddig, most is teljeséggel titkos természetű. Annnyit készséggel közlök, hogy a tanácskozás tárgyát — első sorban a vámkérdések alkotják, ami abból is nyilvánvaló, hogy az itt lévő német és osztrák delegátusok csaknem mindannyian vámpolitikai szakértők. A német csoportot Johannes titkos tanácsos vezeti.

— Tárgyalásainknak semmi vonatkozása sincsen az élelmezési és élelmiszer-szállítási ügyekkel. A konferenciának hivatalból én vagyok az elnöke, miután az a gyakorlat, hogy mindig annak az országnak a külügyminiszteriumi küldöttje vezeti a tanácskozást, amely országnak a területén tartják a folytatódó konferenciát. Megemlíthetem még, hogy külön tanácskozott a német és külön az osztrák bizottság.

Az osztrák bizottság vezetője dr. Schiller miniszteri tanácsos aki ezt mondta:

— A margitszigeti tanácskozás folytatása a már két éve tartó állandó tárgyalásnak, amelynek egy-egy része már Berlinben és Bécsben lejátszódott. Miután a tanácskozás tárgya szigorúan titkos, közléseket eddig sem tettak, most sem lehetnek a nyilvánosság számára.

mára. Nem titok azonban az, hogy a három birodalmat érintő gazdasági kérdéseket tárgyaljuk, részint a most égető problémákat, részint a jövőben esedékes kérdéseket vitatjuk meg. Az élelmezési ügyekkel azonban egyáltalában nem foglalkozunk.

Beszélgetés a kereskedelmi miniszterrel. (Serényi gróf a vasutasok adósságrendezéséről és a szénellátásról.)

— Sajtó tudósítók telefonjelentése.

A régi házban modern forgalom. Valami szabályos, megnyugtató ritmusa van ennek az új életnek: a küldöttségek és referensek viharása közepett mosolyogva beszélget a miniszter, két munka közt ötperces pihenésben. Megkérdeztük tőle, hogy mi van azzal a dologgal, amit sok hősi munkában kitartó ember vár szívszorogva, — mi van a vasutasok adósságának állami rendezésével?

— A vasutasok adósságait, — mondotta a miniszter, — már összeirtuk és az anyag most van feldolgozás alatt. A módzatokról beható tanácskozások folynak az igazgatósággal, s erre vonatkozólag még nincs pozitív mondani való, de azt megirbatja, hogy a rendezés még ebben az évben megkezdődik.

— A téli gondok között a szénkérdés egyike a legsúlyosabbaknak. Kegyelmes uramnak lenne talán erre nézve mondanivalója? — kérdeztük.

— E hó végén indulnak meg Ausztriával a tárgyalások s azok eredménye szerint lehet majd a készletek elosztását véglegesen szabályozni. A fűtésben és világításban mindenesetre önmegtartóztatásra és takarékosagra van sokkal nagyobb szükség, mint a mekkorát különösen a főváros közönsége részéről tapasztaltunk. Meg kell gondolni, hogy a széntermelő Németország és Ausztria minden városában már sokkal nagyobb megszorításokat ismert el a közönség szükségesnek. Különben legközelebb igen erőyes intézkedésekre számíthatnak a fővárossal szemben is. Ami a fuvarozást illeti, most a hadügyminiszterrel egyetértőleg a katonai autók igénybevételéről gondolkozunk és szükség esetén a magánfogatok rekvirálásáról sem riadunk vissza.

Megemlíthetjük még, hogy a közönség újsághírekből úgy tudja, hogy tíz naponként ötven kilogramm szén fog jutni egy háztartásnak, mire azt felelte a miniszter, hogy ezt az adagot csak mint a legkisebb háztartásra szükséges minimumot kontemplálják. Ennyi az, amit a legszegényebb odunak is biztosítani kell. És még egyet: akinek módjában van fával fűteni és aki eddig is azzal fűtött, az szerezze be fakészleteit és ne vonjon el szénét a közfogyasztástól.

Hantos Elemér kereskedelmi államtitkár.

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapestről telefonálja tudósítók: Mőta Wekerle Sándor átvette a kormány vezetését, több ízben felmerült az a terv, hogy a kabinetbe meghívást nyerjen Szerényi József. Szerényi régi odaadó híve Wekerlének, akit igaz ragaszkodás szálai fűznek hozzá, viszont Wekerléről tudjuk, hogy mennyire értékeli Szerényi nagy közgazdasági tapasztalatait. Most azt az értesülést kaptuk, hogy Wekerle felkérte Szerényit, vállaljon tárcát a minisztériumban. Szerényi hallandónak is mutatkozik erre, de végleges megállapodás még nem történt. Arról még nincs határozott hír, hogy melyik tárcát fogja Szerényi elvállalni. Lehetőséges, hogy Szerényi Béla gróf felcseréli a kereskedelmi tárcát a földművelésügyi tárcával és így szabaddá válik a kereskedelemügyi tárcá Szerényi számára.

A kereskedelemügyi minisztérium államtitkárává a király kinevezte Hantos Elemért, a kinevezés hónap jelenik meg a hivatalos lapban. Azt sem tartjuk kizártnak, hogy Szerényi pénzügyminiszter lesz.

Meghíusított orosz előretörés.

Budapest, szeptember 20. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti harctér:

Arboránál, Bukovinában, az oroszok erősebb tűzérési előkészítés után megkísérelték az előretörést. Tüzelésünk szétszórta és kiindulási árkaikból visszatérni kényszerítette a támadó csapatokat.

Olasz harctér:

A Monte San Gabriele ellen tűzelőkészítés nélkül indított olasz támadást tűzünkkel megállítottuk. A Colbrikonon az ellenség aknarobbanás után támadást kísérelt meg, amelyet azonban már felkészülés pillanatában ártalmatlanná tettünk. A Carzanonál beszállított foglyok száma 11 tisztre és 516 főnyi legénységre emelkedett.

Délkeleti hadszíntér:

Nem volt esemény — A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

FIGYELMEZTETIÜK lapunk t. olvasóit, hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előzetes szigorúan tilos. Aki ezen óvást figyelmeztetés nem veszi, büntetendő cselekményt követ el. —: —: —: —:

Uj csodagyermek.

(Öt esztendő sakk-mester.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Ujfalta csoda-gyermekeket fedeztek fel. Rzeszewszi Sámuelnek hívják, mindössze öt esztendő és máris sakk-művész, nemcsak egyes játékokban, hanem a szimultán-játék terén is. Mint Bécsből jelentik, tegnap mutatta be művészetét hat játékos ellen felvett szimultán-játékban. A fiú, akinek nagysága korának éppen megfelel, fehér matróz ruhájában teljesen olyan, mint az öt éves gyermek. Már az első pillanatban feltűnik a fiú nyugalma, amelyivel egy kereveten térdelve egyik sakk-táblától a másikhoz csuszlik. Látszik a kis sakk-mesternek, hogy gondolkodva követi a játék menetét. Játéka kereseti forrást is jelent, mert a gyenge gyermek-vállakon nyugszik egész családjának egzisztenciája.

Az új csodagyermek az orosz-lengyelországi Osorkor községből származik, ahol apja kiskereskedő volt. A háború koldusbotra juttatta a családot s most az 5 éves Sámuelnek kell gondoskodnia a családról. Mindössze egy éve játszik és már több mestert legyőzött. Nemcsak az egyes-játékokban tűnik ki csodáit, hanem a szimultán-játékban is, amelyben egyszerre 6-8, gyakran 10 ellenféllel kell mérkőznie. Mialatt minden ellenfelének elég ideje jut a következő kombinációt kigondolni, az öt éves fiú egyszerre kombinál a nézők legnagyobb csodálkozására. — Művésze révén, már négy kitüntetésben részesült. Az aranyérmét Plozkban és Czenstochauban, az ezüstöt Märisch-Ostrauban kapta meg, a bécsi sakk-klub pedig érem formájában mesteri kivételtől ajándékozta meg, amelyen ez a felírás olvasható: „A kis nagy-mesternek — a bécsi sakk-klub.”

Eltekintve csodálatosan fejlett gondolkodási képességetől, bár koraért, de mégis egészen normális gyermek, akinek a sakk mind-

össze kedvenc játékot jelent. A gyerekektől idegenkedik, nem is játszik velük, sőt még nagyobb gyermekekkel sem áll szóba.

Nemrég játszott Rubinsteinnal, a világ bajnokkal. Alig három órai játszma után a parti remis-vel végződött. Rubinstein el volt ragadtatva és nyilvánosan kijelentette:

— Ha ez a gyermek tovább is így fejlődik, akkor két év múlva bátran letehetem Lengyelország sakk- királyi méltóságát.

Csakott szemmel is tud játszani a gyermek-művész anélkül, hogy a táblára nézne. Csöppet sem félénk és akkor játszik a legjobban, ha minél több érdeklődő van körülötte. A bókokkal nem törődik s több órai játszma dacára sincsen kimerülve. Néhány nap előtt a klubban egyik ismert bécsi orvos 3 órai játszma után alaposan megvizsgálta a fiút és megállapította, hogy a játék semmi nyomot sem hagyott rajta. Hogy a fiú mennyire tápra esett, künnik abból a beszélgetésből, amelyet Varsóban folytatott Beseler tábornokkal, aki több tábornokai szemlélője volt a fiú játéknak. Beseler kifejezte csodálkozását, mire a kis Sámuel egész szemtelenül így felelt:

— Tábornok ur! Lőni ön tud, de játszani én tudok.

A fiú nagyon szellemes, s minthogy a zsargon-nyelvet beszéli, beszéde annál tréfásabban hangzik. Játék közben alig beszél, de ellenfele minden megjegyzésére gyorsan válaszol. Különben nagyon vallásos és a falnokban járatos. Impresszáriója a háború alatt Krakoban fedezte fel, ahol Trzartorynski herceggel látta játszani. Most Közép-Európa nagy városait látogatják. Legközelebb Budapestre jön az 5 éves sakk-művész, akinek bemutatkozását a rendőrség majdnem mindenütt meg akarta akadályozni.

urak, az Országos Kaszinó bérloí birják. A terembe két uton lehet bejutni. Vagy a főbejáraton, majd egy átjárón és néhány lépcsőfokon felhaladva, vagy pedig a nyilvános éttermen és a pinceéttermen át. Tizenhetedikén éjszaka éjfél után kezdődött a mulatság. Ekkor állt meg az épület előtt a fekete autó, amelyből Pallavicini György örgróf és Ugron Gábor, valamint még két ur szálltak ki és körülbelül egy fél óra múlva érkezett meg Beck Lajos országgyűlési képviselő ugyancsak autón kisebb társasággal. Ők is felmentek a külön terembe Berkes Béla cigányprimás huzta a nótákat a mulatozó társaságnak, a kiszolgálást pedig az Országos Kaszinó pincérei végezték. A zajos mulatság reggel hat óráig tartott.

Kormánybiztosok a román tanítóképzőkben.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapestről telefonálja tudósítók: A román tanítóképzők ügyében megtörtént a végleges döntés. Apponyi Albert gróf legutóbb hosszasan tanácskozott a román püspöki kar megbízottjaival és e tárgyalások eredménye az új rendelkezés, amely a magyar államiság érdekeinek megóvása mellett a hazafias románokat is kielégíti. Hír szerint Apponyi Albert gróf bécsi utazása is összefüggött a tanítóképzők ügyével. A román tanítóképző intézeteket újra megnyitják és mindegyik mellé egy állandó kormánybiztosot neveznek ki.

A kormánybiztosok állandóan az intézetben fognak lakni, joguk és kötelességük lesz az intézet szellemét állandóan a leghigorubban ellenőrizni oly irányban, hogy a magyar államiság ellen senki ne vétessen. A kultuszmi-

niszter a hat tanítóképző intézethez, az aradi nagybecskereki, szamosújvári, nagyszombati, karánsebesi és balázsszalvai intézetekhez kinevezett egy-egy kormánybiztos, akik október elsején kezdik meg működésüket. Ugyanekkor nyílnak meg a tanítóképző intézetek is. Mind a hat biztos magyar ember, közöttük van Barabás Endre, a dévai állami tanítóképző intézet igazgatója is, akinek Barna Endre néven számos cikke jelent meg a nemzetiségi kérdésről s akit a nagyszebeni tanítóképző intézet mellé rendelték kormánybiztosul.

A tanítóképző intézetek megnyitására és a kormánybiztosok kinevezésére vonatkozó rendeletet a kultuszminiszterium tegnap már ki is adta.

Pétervár kiürítése folyik.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Haparanda. Bár a németek legalább egyelőre nem folytatják előrenyomulásukat Pétervár felé, az orosz fővárosban még mindig nagy az aggodalom, ami valóságos pánikká fajul. A lakosság tömegesen menekül a fővárosból. A vonatok zsúfolásig megtöltve, nagy késésekkel indulnak. A biztosító társaságok nem fogadnak el biztosításokat sem lakásra, sem tüzre, sem betörés ellen. A kormány minden intézkedést megtett a főváros fokozatos kiürítésére és már is elkészítette a terveket az állami hivatalok és a gyárak elhelyezésére.

Stockholm. A Rjecs szerint Gurkov tábornok önként jelentkezett a Péter Pál erőd parancsnokánál. Letartóztatták. Pétervár fenyegetett helyzetére való tekintettel elhatározták, hogy a pénzügyminiszteriumot Stambpovba helyezik át. A gyárak nagy részét szintén kiürítették. Kaldein tábornokról igen ellentétes hírek vannak forgalomban. A Times szerint a tábornok csatlakozott a kormányhoz. A hadsereg és a haditengerészet tisztjeinek moszkvai szövetségét feloszlatták. Atedint, az első дума tisztjét, aki be akart lépni Kornilov kormányába, letartóztatták.

Haparanda. A Suchomlinov-per folytatódó tárgyalását ma megkezdték. A tárgyaláson nagyszámú katonatiszt jelent meg, akik követelték, hogy a bíróság szolgáltatassa ki nekik Suchomlinovot és nejét, vagy ítélkezze azonnal felettük. A bíróság elnöke, nehogy Suchomlinovék a katonák kezébe kerüljenek, elszállította őket a Péter-Pál erődbe.

Pétervár. A Távirati Ügynökség jelenti: A régi kormány több hívét, akiket az ideiglenes kormány száműzetésre ítelt, Helsingforsban a katonai és munkástanács letartóztatta és fogságba vetette, amíg Svédországba akartak utazni. A kormány kívánságára a katonai és munkástanács a letartóztatott képviselőket Helsingforsból Pétervárra szállítja.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— Kerpel könyvkereskedésébe az összes hátralékos tankönyvek megérkeztek.

Reggelig mulat a belügyminiszter.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapestről telefonálja tudósítók: Szeptember tizenhetedikén, az új zárórendelet életbeléptetésének napján, éjjel tizenegy órakor, egy rendőrtanácsos jelent meg az Országos Kaszinóban és figyelmeztette az ottlévő urakat, hogy a zárórendelet rájuk is vonatkozik és a rendeletet a legszigorúbban végre fogják hajtani. A rendőrtanácsos ezután átment a szemben lévő Nemzeti Kaszinóba, ahol, bár már jóval tizenegy óra után volt, szintén nagyobb mulatozó társaságot talált. A rendőrtanácsos a szigorú figyelmeztetést itt is megismételte, a jelenlevők meg is szivelték a dorgálást és lassan szedelőzni kezdtek. Tizenkét óra felé járt már az idő, amikor az Országos Kaszinó Semmelweis-utcai bejárata előtt nagy fekete automobil állott meg és kiszálltak belőle Ugron Gábor belügyminiszter és Palugyai Móró államtitkár. Felsiettek a Kaszinó oldallepcsőjén a helyiségbe, ahonnan a mulatók javarésze már eltávozott. Csak egy nagyobb társaság volt még együtt, közöttük Laehne Hugó és mások, akik nem szivelték meg a rendőrtanácsos szavait, hanem folytatták a dárídót. A belügyminiszter és államtitkára elvegyültek a társaságba, majd csakhamar a mulatozók elé álltak és reggel hat óráig vidáman ünnepelte a társaság az új zárórendeletet.

A mulatság az Országos Kaszinó különtermében folyt le. Ez a terem az épület hátsó részében van, ahonnan a Semmelweis-utca 6-8 számú ház világító udvarára nyílnak. A terem szorosan nem tartozik a kaszinó helyiségéhez, mert huzamosabb idő óta Müller és Pohub

Miért emelkednek az aradi részvények?

(Érdekes adatok a nyereségekről és a titkos tartalékokról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi pénzügyi intézetek részvényeinek árfolyama napról-napra jobban emelkedik. Az értékpapírok iránt érdeklődő közönség ugyanis végre felismerte, hogy az aradi részvényekbe való befektetés üzleti szempontból is a jobbak közé tartozik és semmivel sem kockázatosabb, mintha ingatlanokat vásárolnak.

Annak igazolására, hogy milyen reális az aradi részvényekbe való befektetés mennyire indokolt az aradi értékpapírok iránti nagy kereslet, alább néhány érdekes számadatot fogunk közölni, amelyek az öt aradi legnagyobb pénzügyi intézet 1916. évi jelentéseiből valók:

Az Aradi első takarékpénztár saját tőkéje 20.243.700 korona, betéteinek összege volt a legutóbbi évben 33.821.929 korona, az intézet számára hitelezett összeg 19 millió, az ingatlanokban fekvő tartaléka 1 millió korona. 1916. évi nyeresége volt 1218622 korona. Legutóbbi osztaléka 100 koronát tett ki; részvényeinek száma 12200 darab; részvényeinek belértéke 1741 korona; legutóbbi árfolyama 1820 korona.

Az Aradmegyei takarékpénztár saját tőkéje 12773766 kor., betéteinek összege 39.727.227 korona, az intézet számára hitelezett összeg 2.030.767 korona, az ingatlanokban fekvő tartaléka ismeretlen; 1916. évi nyeresége 868.303 korona. Legutóbbi osztaléka 100 korona, részvényeinek száma 6750 darab. Részvényeinek belértéke 1892 korona, mostani árfolyama 2320 korona.

Az Aradi polgári takarékpénztár saját tőkéje 10.511.296 kor., betétei összege 10.556.472 korona, az intézet számára hitelezett összeg 4.465.316 korona. Az ingatlanokban levő tartalékokösszege 1.500.000 korona. Legutóbbi évi nyeresége 753406 korona. Legutóbbi osztaléka 12 korona. Részvényeinek száma 45.000 darab. A részvények belértéke 238 korona. Legutóbbi árfolyama 240 korona.

Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár saját tőkéje 7.565.953 korona, betéteinek összege 32620927 kor. A számára hitelezett

összeg 986807 korona. Az ingatlanokba fektetett tartalék tőke 600000 korona. Legutóbbi nyeresége 581879 korona. Legutóbbi osztaléka 45 korona. Részvényeinek száma 10 ezer darab. A részvények belértéke 817 korona. Jelenlegi árfolyama 1050 korona.

Az Aradi ipar- és népbank saját tőkéje 7470192 korona. Betéteinek összege 11826855 korona. A számára hitelezett összeg 7862031 korona. Az ingatlanokba fektetett tartalék 200.000 korona. Legutóbbi nyeresége 541312 korona. Legutóbbi osztaléka 32 korona. Részvényeinek száma 13125 darab. A részvények belértéke 584 korona. Mostani árfolyama 625 korona.

Az Aradi első takarékpénztár hitelezői leginkább a hadikölcsön kötvények jegyzéseiből kerülnek ki s ez a körülmény hosszú időre jelentékeny nyereséggel biztosítja nagyobb összegek felhasználását.

Az Aradmegyei takarékpénztár nagy titkos tartalékokkal rendelkezik, ami abból keletkezett, hogy hosszú időn keresztül csekély osztalékot fizetett a magas részvény kibocsátási árhoz képest. A nagy tartalékok ismeretlenek s nincsenek számításba véve. Növeli még az intézet nagy üzletkötési lehetőségét, hogy zálogleveleket elhelyezhet.

Az Aradi polgári takarékpénztárnál korábban történt sok leírt, elvesztett hitt követelés utólag behajthatónak bizonyult. Ezenkívül rendkívül sok titkos tartaléka van, amelyeket folyton tovább gyarapít. Ingatlanainak értéke állandóan növekszik. Mint záloglevél kibocsátó intézet sok előnyt élvez.

Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnak szintén nagyobb titkos tartalékai vannak és három vármegyére kiterjedő oly üzletekkel bír, akikkel az álladékok emelhetők és új részvények bármikor könnyen kibocsáthatók. Ez intézet részvényei, mint mondani szokták, biztos kezekben vannak és ezért forgalomban nem igen kerülnek.

Az Aradi ipar- és népbank hitelezőinek nagy összege hosszú időre biztosítja a halmozódó tőkék elhelyezhetését. Ez az egyedüli aradi intézet, amely programszerűleg alapít iparvállalatokat és nagyobb kereskedelmi ügyletek lebonyolításával is foglalkozik.

Árdrágítás a háremhölgyek cipőivel.

— Bécsi tudósítónktól. —

Rendkívül érdekes elvi határozatot mondott ki a bécsi legfelsőbb törvényszék egy igen furcsa ügyben. Egy elsőfoku ítéletet semmisített meg és úgy döntött, hogy noha az elítélt negyvenkét százalékos hasznot vett az általa eladott áru, mégsem tekinthető árdrágítónak, mert be tudta bizonyítani, hogy nagyon olcsón jutott az áruhoz és eme szerencsés bevásárlás következtében tudta elérni a hasznot.

A Belvedere amerikai gőzös nem minden napi teherszállítmánnyal indult Szíriába. Színes zsevrőbört vitt, amelynek az volt a rendeltetése, hogy abból háremhölgyeknek Konstantinápolyban topánkákat készítsenek. A hajó Beirutba törekedett, azonban a tengerelattjáró veszély miatt a kapitány meggondolta a dolgot és utasainak valamint tengerészeinek életét többre becsülve mint a háremhölgyek színes cipőit, úgy határozott, hogy Szíria helyett befut a trieszti kikötőbe.

Az amerikai konzul megbízta a kapitányt, hogy adja el a bőrt. Noha többször felajánlották az árut kereskedőknek, valamint városi hatóságoknak, senki sem akart színes zsevrőbört vásárolni. Egy Lévi Salamon nevű trieszti ember végre is megvásárolta a rakomány egy részét és néhány száz kiló bőr poton áron a tulajdonává lett. Félév múlva eladta egy bécsi cégnek az anyagot nyolcezer koronáért. Az üzletben negyvenkét százalékos hasznot keresett. Noha a vevő kijelentette, hogy hallatlanul olcsó áron vette meg Lévitől a bőrt, a trieszti állami ügyész árdrágítás miatt vádat emelt a trieszti kereskedő ellen, mert a negyvenkét százalékos

Kornilov regénye.

Semmi sem hétköznapi Kornilov tábornok, akit az entente lapjai néhány héttel ezelőtt még mint „Oroszország megmentőjét” dicsőítették és akit most bukása után ugyanazok a lapok mérges tintával fröccsentettek tele. Mi igazságosabbak vagyunk vele szemben és bár ellenségünk, el kell ismernünk róla, hogy minden tekintetben egyéniség.

Kornilov élete valóságos regény. Élete Nyugatsibéria egyik eldugott falvában borzalmas nyomorral és küzködéssel kezdődött. A tíz esztendőes Kornilov úgy dolgozott, mint egy felnőtt legény, hogy családját, amely legszegényebb volt a faluban, elláthassa. Mindez azonban nem volt akadály, hogy a nap 12 munkaórát huszra emelje fel, hogy írjon, számoljon, tanuljon, gondolkozzék és 13 évvel letegye a felvételi vizsgát a kadett-iskolában. Husz éves korában a szegény kozák fia — ami hihetetlennek hangzik — a pétervári tüzérségi iskolába került. Nemes családból származó osztálytársai csodálkozással és barátságtalanul fogadták. De néhány hét múlva már látták, hogy a paraszt Kornilov jobb matematikus, mint a tanárok és hogy nagyszerűen ismeri a történelmet.

— Érdeklí önt a történelem? kérdezték tőle.

— Hogyne érdekelne, hiszen folytatni fogom, válaszolta.

— Iskolatársai jelentőségteljesen néztek össze.

— Észrevette már, hogy az asszonyok megfordulnak utánna? kérdezte az egyik növendék.

Igen, a nők! Ha ebben az időben husz éves Kornilov karriert akart volna csinálni, meg is csinálta volna. De egy napon rövid elhatározás után összezsugorította holmiját és Turkesztánba utazott.

És ekkor megkezdődött bolyongása. Megkezdődtek a hallatlan küzdelmek, szakadatlan munka, vas szorgalom, a határtalan tudásvágy, a nélkülözések, kutatások és sikerek évei. Turkesztán expedícióján megismerkedett az életveszedelmekkel, a következő évben pedig az állami iskolában megszerezte feletteseinek első elismerését. Sándor cár, a mogorva, hallgatag, elkeseredett uralkodó 1895-ben egy csapatszemplén látta Kornilovot.

— Be akarsz lépni ezredembe? kérdezte a cár.

— Majd, ha érdemeket szereztem rá fel-ség!

— Csodálatos, vélte a cár, ez az első ember, akinek fontosabb a hivatása, mint vezérének a dícsérete.

Kornilov ezután visszatért Turkesztánba. Munkakedvé és energiája nem ismerte a pihenést. Tíz évet töltött küzdelmek és kutatások között Afganisztánban, Perzsiában és Indiában. Tanulmányozta a rejtett templomok feliratait, kutatta a vidékek klimatikus és földrajzi viszonyait, nem félve a láztól és az eltevődés veszélyétől, behatolt a legkopárabb sivatagba is és benszülőtnék öltözve élt a perzsa törzsek között. Egészséges, acélos volt, mert minden betegségtől és gyengeségtől és tevév energiával.

Kitört az orosz-japán háború. Kornilov dandár tábornok lett, 1905-ben pedig a vezérkarba került. 1906-ban ismét Pamirban volt, néhány hónap múlva Párisban, egy év múlva katonai attaché. Pekingben 1912-ben az egyik transamuri hadtest parancsnoka és 1914-ben, mint a 49. hadosztály parancsnoka bevonult Galiciába. Ekkor ütött Kornilov nagy órája. És egyszerre a visszavonulás alkalmával elvágta a seregétől, megsebesült és néhány hívével Tarnownál fogságba került.

Fogságának és szökésének története ismeretes s ez alapozta meg hírnevét hazájában.

nyereséget túl magasnak és megengedhetetlennek tartotta.

A vád értelmében a triesti törvényszék Lévi Salamont ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

A bécsi semmítő bíróság — mint Bécsből jelentik — ma tartott ülésében foglalkozott az elítélt semmiségi panaszával. Lévi azt vitatta, hogy olyan nyereség, amely egy szerencsésen olcsó bevásárlásból ered, nem büntethető abban az esetben, ha az árut olcsón is adja az illető tovább.

A koronagyűlés ezzel szemben arra az

Kétszáz koronás vacsora három személynek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A Nieuwe Rotterdamsche Courant tudósítója érdekes cikket közöl Pétervár élelmiszeri viszonyairól:

— Egy reggel — írja a tudósító — mikor a reggelinél megjelentem, a pincér tudomra adta, hogy nincs kenyér. Ez azt jelentette, hogy meg kell elégednem tres kávéval, vagy teával. Déli egy óráig éhséget szenvedtem, míg jó barátaim megkönyörültek rajtam. Vaját már egyáltalán nem lehetett kapni, a kávéházakban tej se volt már, de a szerény házi-szükségletre volt még elegendő, sőt a Nevski prospektén egy joghurt csarnok is nyitva volt. És ha reggel mégis böjtölni kellett, ez csak a szabálytalan elosztás következménye volt. Péterváron mindenféle kenyér van. A kenyérporeló naponta és fejenként valamivel több mint háromszáz gramm. De a kenyér-jegy szerencsés tulajdonosa egyáltalán nem lehetett biztos a felől, hogy kenyérhez is fog jutni. Ezzel szemben három hetes pétervári tartózkodásom alatt kenyérjegyet nem is láttam és a vendéglőkben étkezéseimnél mégis annyi kenyeret kaphattam, amennyit csak akartam. A kenyér nehéz, ragadós, rossz volt. Megfigyeltem, hogy az oroszok miként pazarolták husból és halból és kevés burgonyából álló étkezéseiknél ezt a kenyeret a nélkül, hogy valaki is kenyérjegyet kért volna tőlük. Viszont a

Kornilovot egy házba zárták, ahonnan nem lehetett menekülni. Ekkor kétségbeesett tervet eszelt ki: éhezni fog. Tizenöt napig egy falatot sem evett. Minden kísérlet, hogy táplálkozásra bírják, hajótörést szenvedett, Kornilov makacs ellenállásán. A félholtat, csontvázáá azzott embert végre kórházba szállították. És innét három nap múlva megszökött.

A forradalom után szárnyaira vette. Eleinte a pétervári csapatok parancsnoka volt, majd az ideiglenes kormánnyal keletkezett differenciák miatt a frontra került. A nemsokára megindult orosz offenzíva általánosan ismerté tették. Néhány hónap múlva főparancsnok lett. Következett Kerenszkivel való összetűzése, elosapátása, lázadása és a lázadás leverése.

Vajon befejeződött ennek a férfinak kalandos, vakmerő és viharos pályája? Vajon a szegény kozák fia, aki néhány napig a világ lélekzetét elfojtotta, börtönben fogja befejezni életét? Bajosan. Határtalan szabadságvágy és becsvágy irányítja mindenben. A Times regényhősnek mondja: „sovány, napbarájtott, a feje keskeny és a tekintete szurós. Olyan férfi, aki mesés önuralommal rendelkezik, jószágos, de egyáltalán kemény, mint a gyémánt.”

álláspontra helyezkedett, hogy az olcsó bevásárlásból a közönségnek is haszonhoz kell jutnia és Lévi eljárását a leghatározottabb árdragításnak kérte minősíteni.

A legfelsőbb bíróság igen érdekes határozatot hozott, amennyiben helyt adott a semmiségi panasznak, megsemmisítette az első bíróság ítéletét és új tárgyalás megtartására utasította azt. Az indokolásban kimondotta a semmítő szék, hogy ámbár a zsevrőbőr a háború idején nélkülözhetetlen szükségleti cikk, azonban a normális hasznát túlhaladó nem minden hasznát büntetendő mint árdragítás, hanem csak a szertelenül nagy hasznát.

péküzletek előtt órászámra láttam az embereket sorban áldogálni. A cukoradag havonta és fejenként egy kilogrammban van megállapítva, de házon kívül a kávéhoz, vagy a teához mindig adnak cukrot is. Kalácsot, vagy süteményt egész Péterváron nem lehetett kapni. Április óta megtiltották a sütemények készítését és ennek a tilalomnak a betartására a legszigorubbán vigyáztak. Ahhoz pedig a Néva mellett nem értenek, hogyan kell süteményeket liszt, cukor, vaj és tej nélkül előállítani. Boldog város, amely a pótlókat nem ismeri.

Élelmiszerek és a ruhák ötször olyan drágák, mint normális időkben. A pétervári szolidabb vendéglőkben sem lehet öt rubelen alul (12:50 korona) rendes ebédet kapni. Közismert olcsó éttermekben is már hat rubelt fizettek (15 korona). A jobb vendéglőkben tizöt rubelbe (25—37 korona) kerül egy menü. Ha étlap szerint eszik az ember, még sokkal nagyobb lesz a számla. Egy adag egyszerű főzelék sehol sem olcsóbb két rubelnél (5 korona), egy rendes adag hus szerényebb étteremben 4—8 rubel (10—20 korona). A szállodámban egyszer a lőnes és az ebédidő között megrendeltem egy borju szeletet befőttel és utána kávé ittam. A számla 18 rubel és 75 kopek volt, (több mint 84 korona). Pétervári tartózkodásom utolsó estéjén két barátomat vendégeltem meg egy jobb étteremben. Kis előételt kaptunk és egy menü és hármunknak számára egy üveg bort, valamint kávé. A számla, borralalókat nem számítva, 85 rubel és 50 kopek volt (214 korona). Figyelembe kell azonban venni, hogy a bor Péterváron tiltott ital, úgy, hogy egy üvegért legalább 10 rubelt (50 koronát) kérnek. Persze nem adják mint bort, hanem kvasz, az ismert népitál gyanánt szolgálják fel és egyes éttermekben „thé pour les étrangers” a neve.

A pétervári üzletek általában már nagyon szegényesen néznek ki. Cipőt már sehol sem lehet kapni, még a legmagasabb árért sem, 100 rubelnél (250 korona) is drágábbak voltak már a cipők. Ruhadarabokban már nagyon kicsi volt a választék. A dollárkeszek árai is határtalanul drágák. Gyümölcsben nagy bőség volt, de az áron nem lehetett ezt észrevenni. Egy orosz font (212 gramm) oper két rubelbe (5 korona), cseresznye három rubelbe került. A kúsarak különbözők voltak, fontonként egy és három rubel között ingadoztak. De mind e gondok közepette megmaradt egy nagy vigasz: az oroszok ópiumja, a tea még bőségben volt. Annyit lehetett kapni belőle, amennyit csak akart az ember. És cigaretta is volt mindig, bár valamivel drágábbak lettek.

Négyszeresére emelte a miniszter az árdragítók büntetését.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A nagyvárad kiágási bíróság igen sok árdragítási kihágás ügyében hozott többé-kevésbé szigorú ítéletet. Az ítéleteket a városi ügyész megfellebbezte a belügyminiszterhez, a közvélelemzés terhére elkövetett kihágásokért szigorubb büntetéseket követelt. A Nagyváradon hozott ítéletekben 50 és 100 koronás ítéletek a leggyakoribbak, de vannak 200, sőt 400 koronás ítéletek is. Súlyos szigorú jelent tehát a belügyminiszternek az a határozata, amely tegnap érkezett le Nagyváradra. Eszerint közel 100 árdragítási per ítéletét megváltoztatta a belügyminiszter és a hozott ítéletek szerinti büntetést csaknem kivétel nélkül emelte. A miniszter határozatának indoklása azt mondja, hogy a közvélelemzés nagyfokú érdekeire tekintettel, a jogosulatlan nyereségvágyból elkövetett élelmiszerkihágások Nagyváradon hozott büntetései enyhék. Szükségessé vált tehát a hozott ítéletek megváltoztatása és szigorubb ítéletek meghozatala oly célból, hogy azokkal példák statuáltassanak.

Szédelgés aradmegyei borokkal.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szalma-Gerendy Györgyné nagybányai lakos, egy aradi csendőrmester különváltan élő felesége ez évi február és március hónapokban azt állítva magáról, hogy vagyonos aradmegyei bortermelő, Grósz József és Schwarz Sámuel szatmári és Teitelbaum Jakab gyomai kereskedőknek több száz hektoliter bort és pálinkaneműket adott el. Az ügyleteket Hirsch Mór nagybányai ügynök közvetítette, aki a károsultak előadása szerint sokban hozzá járult ahhoz, hogy Gerendyné a vevőket tévedésbe ejthesse vagyoni viszonyait illetőleg. Ugyanilyen irányban működtek közre Gramutz Sándor nagybányai nyugalmazott bányász és ennek neje, Gerendyné nevelő szülei, akik azt a hitet ébresztették fel a vevőkben, hogy ők is jómódú földbirtokosok.

Ilyen módon Gerendyné 11,600 korona összeget vett fel az általa eladott szeszes italokra, anélkül, hogy tényleg egy liter bora vagy pálinkája lett volna.

Ennek dacára vevőit Világosra és Musz-kamagyarádra rendelte az áruk átadására — de ahhoz ő maga már nem ment el. Szomoru hallották a vevők, hogy Gerendynének se bora, se pálinkája, ellenben hasonló széllármosságból hosszú bűnlejtroma van összeállítva a vármegyében. Kiderült a széllármosság és Gerendyné előzetes letartóztatásba, majd vizsgálati fogságba, a minap pedig segítő társaival együtt a vádlottak padjára került a szatmári törvényszék előtt.

A főtárgyaláson Gerendyné beismerte az alaptalan eladásokat és az előlegek átvételét. A pénzből 2080 koronát jutalékképpen Hirschnek adott át, többi részét pedig elköltötte. Védelmére azt hozta fel, hogy Hirsch Mór vitte bele az üzletekbe és azt igérte, hogy az előlegül átvett összeg segítségével tényleg beszereznek bort és pálinkát.

Hirsch tagadta a terhére rótt cselekmények elkövetését és jóhiszeműségét hangoztatta. Ugyanígy a Gramutz házaspár is.

A károsultak Gerendyné és a Gramutz-párra nézve tettek terhelő vallomást. Ezek után a bíróság a vádlottakat többrendbeli csalás büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért Gerendynét három évi, Hirschet két évi fegyházra, Gramutz Sándort másfél évi és Gramutz-nét 8 havi börtönre ítélte. Gerendyné beletudott az ítéletbe, míg a többi vádlottak és védők az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be.

Kihallgatáson Károly királynál.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A király szeptember 7-én külön kihallgatásra magához rendelte Korcsmáros Nándor hírlapíró, hadapródjelölt önkéntest, aki Károly bakák címen könyvet adott ki, amelyhez őfelsége írta az előszót. Korcsmáros most Budapestre érkezett és kihallgatásáról a következőket mondotta el a hírlapíróknak:

— Miután mint hadapródjelölt-önkéntes a legénységi állományhoz tartozom, Sámsony Frigyes 19. gy. ezredbeli százados mutatott be őfelségének. Amikor a király visszaérkezett Erdélyből, távirat érkezett hozzánk Reichenauból Wienbe, ahol mi a további parancsra vártunk, hogy szeptember 7-én, a reggeli 7 óra 45 perces vonattal induljunk el.

— A kihallgatás előzménye az volt, hogy a tavalyi harcok alatt az orosz fronton egy könyvet írtam. Károly-bakák címmel, amelyhez a király előszót írt. Ez a könyv most jelenik meg és az ezredem parancsnoka, újbessenyői Wagner Péter ezredes, kérdést intézett a kabinetirodához, hogy az őfelsége számára készült diszpéndiánnyal hogyan juttassa őfelségéhez. Erre a kérdésre távirati válasz érkezett a frontra, ahol az első vonalon teljesítettem szolgálatait, hogy szeptember 7-én jelentkezzen magánkihallgatásra. Így kerültem őfelsége elé.

— Reichenauban udvari kocsi várt. Mondanom se kellett, hogy először ültem ilyen előkelő helyen. Az uton a kocsin érdekes volt. A rendőrök, katonák frontot álltak az uton, háttámban tisztelegtek és én — ahogy Pesten láttam néha a bevonuló szuveréneknél — kegyesen fogadtam az uralkodó fogatán utazó személyt megillető tisztelegést. De a legérdekesebb volt egy nyaraló hölgy. Egy villa előtt állott világoskék pongyolában. Szép volt, de — hisz még reggel volt — nem volt megfésülve. Önkéntelenül odapillantok, talán hosszabban, semmint a jelenlegi helyzetemben méltó lett volna. A fiatal asszony fülig vörösödött, lángolt az arca és zavartan mosolygott vissza valami lehrhatatlan boldogsággal. Biztos, hogy valami princnek nézett, aki a koronáját a hátizsákjában viszi magával. Ugyanis, teljesen „Feldmässig“ érkeztem és így is kellett ő felégénél megjelennem. A király ezt a ruhát szereteti legjobban.

— Őfelsége a reichenau kastély parkjában fogadott. Ez a kastély voltaképpen egy jókora villa. Oly egyszerű, hogy egy hadimilliomos bele se költözködne. A park ellenben nagyon előkelő és gondozott. Egész kis erdőség veszi körül a kastélyt és egy letört gally sincs a földön. A király szép időben itt tartja a kihallgatásokat. A jelentéseket sétálva hallgatja meg. Mi a park szélén, a fák alatt vártuk, hogy megérkezzen a vadászatról. Ahogy megérkezett, felment és átöltözött. Pantalo, bluz, sapka volt rajta. Leérkezett így, eszébe jutott valami, megáll, felnéz az első emeletre, ahol az ablakok nyitva vannak a föléért csinálva két tenyerével, felkiabál a szárnysegédnek: „Catinelli, Catinelli!“ Oldalt lakájok álltak, de a király természetesebbnek tartotta, hogy így egyszerűen csak felszól. Általában minden, amit tesz, közvetlen és emberi. Erre leszaladt Catinelli báró szárnysegéd és megkezdődött a kihallgatás. Rám került a sor, a szárnysegéd jelentette, hogy a századossal menünk őfelsége

elé. Tőlünk 20—25 lépésre várakozott, odasieltünk. A százados bemutatott, kezét fogott vele és elébem lépett. Én jelentkezem németül, mert közös katona vagyok, elmondom a betanult német köszönetet a könyvemhez írt előszóért. — Őfelsége kezét nyujtotta, megrázta a kezemet és németül válaszolva mondotta, hogy nagyon szívesen írta az előszót, ugye most a frontról jött. Erre én magvaros hangsúllyal feleltem: javól majesztét. Őfelsége rögtön észrevette, hogy rosszul beszélek németül, tüstént magyarra fordította a beszédet. Hol írtam a könyvemet, mondtam, tavaly a harcok alatt. És mily helyen? Az első vonalon. Ehhez gratulálók magának, szólott őfelsége, vette a könyvet és lapozgatott. Aztán beszélt a mostani harcokról, láttam-e az orosz frontátörést? Jelentettem, hogy ott voltam. Erre a katonákról kezdett beszélni. „Nagyon szeretem az én katonáimat, nagyon szeretem — mondotta a király maga elé nézve, inkább önmagának. Ez nagyon meghatott. A front áttöréséről volt szó. Azt mondta „ugye nagyszerű volt. Nagyszerűen harcoltak az én ezredem katonái.“ A végén a király lelkesülten üzenetet küldött az ezredének. Így mondta: „felkérem önt, mondja meg az én katonáimnak, nagyon, nagyon meg vagyok elégedve velük. Mondja meg az én nevemben mondja meg, hogy nagyszerűen harcoltak, büszke vagyok rájuk.“ Ezzel fejezte be. A könyv diszpéndiányiért nyult, odaadtam. Ott állt a király, tartotta kezében a tokba zárt elég nagy könyvet. Mögötte nem volt senki, aki elvethette volna. A százados ugrott oda, engedelmét kért, hogy ő adhassa át a szárnysegédnek. Hosszasan kezét szorított velem. Azt mondta, isten vele! Még mindig szorongatta a kezemet, nem lágyan, hanem erősen, igazán magyarosan.

Korcsmáros Nándor elmondta, hogy az udvari ebéden is részt vett. Pénzek volt, bőjt ételt találtak fel, fogast. Fogas előtt krumpliceves volt fiatal zöldségsalátával. A nehéz, tömör, ezüst kanalakkal, azt mondja Korcsmáros Nándor, hogy igen nehezen szokta meg az evést. Arra a kérdésre, hogy milyen volt a kenyér, azt felelte, hogy fekete hadikenyeret ettek az udvari ebéden. Amilyent a pesti kávéházakban adnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Sikkasztás a jövő boldogságért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyváradról jelentik: Nagyváradon 1916. december 2-án nevezetes találkozás volt a pályaudvaron. Galiciából hozták Szegedre katonai kísérettel Martieskó Rókus főhadnagyot, akit sikkasztás miatt tartóztattak le. A pályaudvaron megpillantotta jövődéből apósa, Csizsár Sándor ny. esendőrmestert és feleségét, Dutinszky Reginát csikszeredai menekülteket. Oda ment hozzájuk és az asszony retiküljébe egy levélborítékot csuszatott ezzel a szóval:

— Pénz van benne.

Mikor tovább vitték, kiderült, hogy 52.000 korona volt a levélborítékban. Harmadnapra Csizsár Sándor nevére három láda érkezett, amelyben forgalman kívül helyezett fegyverek és hadiszerek voltak. Mindez a Martieskó sikkasztásából eredt. A főhadnagyot hat évi au-

lyos börtönre ítélte a katonai bíróság és Mölkersdorfban tölti ki büntetését.

Csizsár Sándor és felesége orgazdaság vét ségével terheltten állottak tegnap a törvényszék előtt.

A vádlottak tagadták, hogy tudták volna, milyen eredetű a pénz. A sikkasztásról nem hallottak.

Martieskó Rókus meghatóan esetenlte, hogy jövődéből boldogsága érdekében sikkasztott, de ezt nem tudatta leendő anyósával és apósával. Ezek nem is tudták, hogy 6 le van tartóztatva.

A bíróság beidézi és kihallgatja Csizsár Reginát, a volt főhadnagy menyasszonyát, mielőtt ítéletet hozna.

Menkes százados vádjai a fővárosi rendőrség ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A temesvári hadosztálybíróság ma délelőtt folytatta Menkes Lipót élelmezési százados és Ujhelyi Armin élelmezési főhadnagy bűnperének tárgyalását.

Még mindig Menkes Lipót kihallgatása folyik, amely már negyedik napja tart.

Menkes ma a nagyvárad Adria-malom által szállított lisztéről és az Adria-konyégyár által a katonaság részére készített kenyérről beszélt először.

A vádirat szerint a szóbanforgó liszt és kenyér rossz, hasznavehetetlen és az emberi egészségre nézve káros, ártalmas volt. A vádiratnak ez a része azoknak a tanuknak vallomásai alapján készült, akiket a budapesti rendőrségnek Nagyváradon járt kirendeltsége hallgatott ki. Már pedig, hogy Czövek Sándor kapitány, Bialovkorszky lovag detektívesportvezető hogyan szereztek bizonyítékot és hogyan bírták rá a vádlottakat és tanukat olyan vallomásokra, amilyenekre nekik szükségük volt, az eléggé ismeretes országszerte. Vale — Menkessel — is csak presszióval tudták aláírni a terhére rótt cselekmények beismerését tartalmazó nyilatkozatot, elképzelhető, mennyire kiméletlenebbül bántak az egyszerű malommunkásokkal és az eléjük citált katonákkal.

A tanukul kihallgatott malommunkásokat és katonákat a budapesti detektívek gyomrozták, pofozták, kiabáltak rájuk, gorombák voltak velük. Ezek azután, csak hogy megszabaduljanak a kínzásoktól, a rendőrség kívánságának eleget tettek és azt vallották, hogy a liszt és kenyér bűdös, penészes, élvezhetetlen volt.

Menkes elmondja azután, hogy a nagyvárad polgári bíróság előtt a budapesti rendőrség kirendeltsége ellen, annak erőszakossága miatt, pert indított, amelyhez a rendőrség által kihallgatott tanuk is esatlakoztak. Ebben a perben az eljárás már folyik és a budapesti rendőrségi kirendeltség által kihallgatott tanuk jegyzőkönyvbe mondták, hogyha vonakodtak úgy vallani, ahogy a detektívek akarták, akkor pofon és gyomrozás jutott ki nekik.

Hogy a budapesti rendőrök milyen agresszív módon törekedtek arra, hogy minél több bűnöst fogjanak, mutatja az, hogy a nagyvárad kereskedők és vállalkozók közül tizenhatot juttattak a vádlottak padjára. Amde az a körülmény, hogy a tizenhat vádlott közül tizenhármát felmentett, hármát pedig csak enyhén ítélte el a bíróság, mutatja azt is, hogy a budapesti rendőrök milyen erőszakosan építették fel vádjukat és milyen meg nem engedett módon fogták vádlottakat.

HIREK.

Nem találja a rendőrség Tóth József gyújtogatóját.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Jelentettük, hogy a Varjassy Lajos-utca-ban gyújtogatási kísérlet történt, Tóth József ismert milliomos nádfedeles viskóját akarták felgyújtani. A ház már égett is, de a közelben levők, még mielőtt a tűzből nagyobb baj keletkezett volna eloltották. Jelentettük azt is, hogy a rendőrségre egy őrmester előállított egy munkásembert, akiről Szabó Rudolfné, Tóth József egyik szomszédnője, azt állította, hogy ő akarta felgyújtani Tóth József házát. Mindjárt az eset után Szabóné ugyanis személyi leírást adott arról az emberről, aki körülbelül egy óra hosszat sétált Tóth József háza előtt és aki valami égő anyagot a ház tetejére dobott.

Szabóné megmutatta az őrmesternek, hogy a gyújtogató milyen iránybansietett el és az őrmester utána szaladva a következő sarkon egy lámpához támaszkodva egy embert talált, akiben a személyleírás alapján a gyújtogatót ismerie fel.

A gyújtogatással gyanúsítottat az előállítás után őrizetbe helyezték és a nyomozást megindították. A detektív házkutatást tartott nála, de ez eredménytelen volt. Ma a detektív kihallgatta Tóth Józsefet és feleségét is, akik a gyújtogatással gyanúsított embert nem ismerik és sohasem látták. Tóthné azonban annak a gyanújának adott kifejezést, hogy miután férjének igen sok ellensége volt, valaki felbérelhette ezt az embert a ház felgyújtására. De hogy az illető ki lehetett, arról sejtelve sincs. A nyomozás itt holtpontra jutott és az őrizetben levő gyanúsított ellen más terhelő adat, mint Szabó Rudolfné vallomása nem merült fel. A rendőrség ezért ma szabadon eresztette, de a nyomozást a gyújtogatás ügyében tovább folytatják.

— **Állami tisztviselők mozgalma.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Az állami tisztviselők országos egyesületének választmánya Koscshinszky Viktor királyi tanácsos elnöklete alatt ülést tartott, amely az október hetedik rendkívüli közgyűlés előkészítésével foglalkozott. A tisztviselők között nagy elkeseredést keltett az a körülmény, hogy a tisztviselőknek természetben való ellátása tárgyában, dacára annak, hogy már minisztertanácsi határozat is van erre, intézkedés még mindig nem történt. Az állami tisztviselők az ötven-hetven-száz százalékos háborús segélyek helyett száz-százötven-kétszáz százalékos felemelést kérnek.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Illosvay Ernő és Kovács Alajos aradi pénzügyi fogalmazókat, pénzügyi segédtitkárokká nevezte ki.

— **Megkezdik az erdélyi károk kifizetését.** A kormány megbízta Széll József erdélyi kormánybiztost, állapítsa meg a károkat és tegyen gyors jelentést. Az erdélyi kárfölvevő bizottságok jegyzőkönyvei már mind a kormánybiztos kezében vannak. Az illetékes katonai hatóságokkal nem sokára befejeződik a tárgyalás és ekkor megkezdik a károk kifizetését, aminek annál inkább sincs akadálya, mert a szükséges pénz a kormány rendelkezésére áll.

— **Szüret Apateleken.** Az apateleki hegyközség ma tartott ülésén úgy határozott, hogy a szüret október elején kezdődik. A termés a nagy szárazság miatt tíz-husz százalékkal rosszabbodott. A mustért 5–6 koronát kérnek a termelők, mert a megmunkálás igen drága volt. Sem kínálat, sem kereslet nincs.

— **Ismét szabad a hősi halottak exhumálása.** A belügyminiszter a hadsereg főparancsnokság rendeletére hivatkozva, közli a törvényhatóságokkal, hogy a harcerekken eltemetett katonák exhumálása október elsejétől kezdve ismét szabad. A hegyvidékeken, ahol október hónapban a havazás akadályozza a kegyeletes munkát, már szeptember hónapban is szabad a katonák sírokat felásni.

— **Az aradi üzletek zárórája.** A tüzelő anyagokkal való takarékoságról szóló eddig érvényben volt rendelet értelmében a fűszer-csemege és élelmiszeri üzleteket este fél 8-kor, a többi üzleteket pedig este 7 órakor kellett bezárni. A most kiadott új rendelet 26-ik szaszasa lehetővé teszi, hogy az élelmi és egyed-árusági cikkeket eladó üzleteket reggel 5-től este 9-ig nyitva tarthassák. Az aradi kereskedelmi és iparkamara kérdésére az aradi rendőrkapitányság kijelentette, hogy e szakaszt úgy értelmezi, hogy nemcsak a kizárólag élelmiszert árusító, hanem a fűszer-üzleteket is nyitva szabad tartani este 9 óráig. Amennyiben tehát a fűszerüzlettulajdonosok akarják, úgy üzletüket este 9 óráig nyitva tarthatják.

— **Rendelet a burgonya elosztásáról.** Hadik János gróf közlelmiszeri miniszter ma valamennyi polgármesterhez és alispánhoz rendeletet intézett, amelyben a burgonya szétosztására vonatkozóan állapít meg szabályokat. A rendelet szerint minden törvényhatóság maga állapítja meg azt a mennyiséget, amelyet házi és gazdasági szükséglet címén vissza lehet tartani. Az egyes törvényhatóságok különbözően is megállapíthatják az adagokat, de tekintettel kell lenniük a különösen gyenge termésre. Minthogy a burgonyarendelet módot ad arra, hogy nem termelők is beszerezhessenek burgonyát, még pedig házi szükséglet címén, ezt az adagot szintén törvényhatóságokint kell megállapítani. Ipar- és közlekedő vállalatok, beszerző csoportok, szövetkezetek, köz- és magánintézetek nem kaphatnak vásárló engedelmet, mert ezeknek szükségletéről az Országos Közlelmiszer Hivatal fog gondoskodni. Egyes megokolt esetekben azonban megengedi a miniszter, hogy az előbb felsorolt intézmények tagjainak ellátására szolgáló burgonyát olyan termelőktől utalják ki, akit ők jelölnek meg. A közlelmiszeri miniszter felhívja még a törvényhatóságokat, hogy az olesó burgonya igénybevételére jogosultakat sürgősen irassák össze, azonkívül terjesszék fel hozzá azokat a tisztviselőket és közegeket, akik a termés összeírása és a készletek följelölése körül eredményesen dolgoztak, mert ezeket jutalomban akarja részesíteni.

— **Házasság.** Kiss András és Farkas Ilonka, özv. Farkas Ferencné leánya, házasságot kötöttek.

— **Tűzérnap Ujaradon.** A tűndérkerti népi ünnepély a kissebentmiklósi laktanyára is mozgalmasságot hozott. Erősen készülnek a legények, előkerül a megtakarított eszmafenőcs, fényesítik a gombokat s mintha csak a régmúlt békeidők hadgyakorlata előtt állának, előgördülnek az ágyuk, amelyek azonban ezúttal egészen békés, díszítő célt szolgálnak. Egy tarackágyu persely gyanánt szolgál majd, hatalmas torkával készen állva az önkéntes adakozók filléreinek befogadására. Az előkészítő munkálatok legnagyobb nehézségein győzedelmeskedett a rendezőség buzgalma s most már teljesen jogosult a remény, hogy a közönség egy valóban kedves kerti ünnepély emléket szerezheti meg az ujaradi tűndérkertben. A tegnapi közölközések kiegészítésül tudatjuk még, hogy a belépti díj 1 kor. 20 fill.

— **Zsir és kávé kiosztás!** Felhívom a 7, 8, 9, kerületekhez tartozó kereskedőket, hogy zsír utalvány kiváltása céljából pénteken délelőtt a közlelmiszeri hivatalban jelentkezzenek. Az élelmiszer igazolvány kettő számú szelvénye váltható be adagonként 10 deka zsírra, melynek kicsinybeni eladási ára egy korona. Felhívom az 1, 2, 3, 4, és 5, kerülethez tartozó kereskedőket, hogy szombaton, a többiek pedig, hogy hétfőn d. e. a kávé utalvány kiváltása céljából a közlelmiszeri hivatalban jelentkezzenek. Az élelmiszer igazolvány négyes számú szelvénye váltható be adagonként 50 gramm kávéra melynek kicsinybeni eladási ára huszonöt fillér. A közlelmiszeri hivatal vezetője.

— **Halálozás.** Kézdi szentkereszt Szánthó József magy. kir. pénzügyi tanácsos életének 61-ik évében Budapesten meghalt. Ott történt beszentelés után Aradra szállítva, az itteni felső-temetőben levő halottas csarnokból 21-én, délután 5 órakor a családi sírkertben örök nyugalomra helyezik.

— **Adományok.** A vak katonák alapja javára Russz Béla kishalmágyi körjegyző gyűjtése Wolf Péter lakodalmán 30 korona. Gonda Ferenc, Arad 5 koronát adományozott.

— **Öngyilkos aradi tisztviselő.** Tegnap este hét óra tájban a György-utca 25. számú házban öngyilkosság történt. Bolezni Béla 20 éves pénzügyigazgatósági számgyakornok, Bolezni Károly aradi iparos fia a ház padlásán felakasztotta magát egy gerendára s tetét csak jóval később vették észre hozzátartozói, amikor már az öngyilkos halott volt. Az esetet bejelentették mindjárt a rendőrségnek, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt és Prohászka László dr. t. b. főorvos mentek ki. Ekkor már Bolezni Béla-nak kihúlt testét találták. Az öngyilkos fiatalember pénztárcájában egy papírdarabot hagyott, melyre ezt írta: *Tovább nem bírom, bocsásd meg nekem Béla.* Más levelet vagy írást nem hagyott hátra. Tegnap délután fél 2 óra tájban ment haza a hivatalából, pár perc múlva szobájából eltűnt és csak este kilenc óra tájban találták meg hulláját a padláson. Hogy mi késztette erre a végső elhatározásra, azt nem lehetett megállapítani.

— **Nem lesz éjjeli víz.** A nyári rendkívüli meleg időjárás a vízmű gépeit annyira igénybevette, hogy a feltétlenül szükséges javítások és tisztítások most már továbbra nem halaszthatók. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az állandóan magas vízfogyasztás mellett az összes gépek folytonosan üzemben vannak, ezeket a halaszthatatlan munkákat csakis a vízszolgáltatás korlátozásával végezhették el s ezért a hó 21-től előreláthatóan nyolc napon át a vízszolgáltatás esti 11 órától reggeli 5 óráig szünetelni fog.

— **A Hegyaljai motoros vasút szüneteltetésének terve.** Az Arad-Hegyaljai Motoros Vasút Igazgatóságától a következő sorokat vettük: „Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megjelent: Katonai intézkedés az Arad-Hegyaljai Motoros Vasút üzemének beszüntetéséről című közlemény helyreigazításaként közöljük a tek. szerkesztőséggel, hogy az Aradi Villamosági R.-T. katonai vezetője Emele Károly es. és kir. kapitány ur a telep üzemvitelét rendszeresen ellenőrizve értesült Mollinger József igazgató urtól, hogy a telep szénkészlete a bányának hónapokon át tartó hiányos szénzállítása folytán már annyira lepadt, hogy alig nyolc napi készlettel rendelkezik. Megbeszélés tárgyát képezte ez alkalommal tehát az, hogy ha szén a telep ezután sem kap, milyen üzemredukció válna szükségessé. Figyelembe véve azt, hogy az elsőrendű hadiérdekeket szolgáló fogyasztók, mint a Magyar Királyi Államvasutak, Marta-Automobilgyár, katonai kórházak stb. zavartalanul üzemben tarthatók legyenek, míg a többiek, köztük az Arad-Hegyaljai Motoros Vasút is, szükség esetén kikapcsolhatók. Intézkedés tehát az Arad-Hegyaljai Vasút kikapcsolása iránt a katonai vezetőség részéről egyáltalán nem történt és ez nem is volt szándékában, mert felhívta a telep vezetőségének figyelmét arra, hogy a szénkészlet további apadása esetén kellő időben történhessék intézkedés aziránt, hogy a szükséges szénmennyiség rendelkezésre álljon.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Amerika még 3 évig akar háború! — Ribot háborus beszéde.

Bécs. Reichpost közli, hogy Bécsben és Münchenben ma délelőtt adták áthivatalosan a pápa jegyzékére a választ.

Bécs. A legfelsőbb lengyel bizottság közli, hogy tekintettel az ellentmondó hírekre, azokról az eseményekről, amelyek a lengyel légiónál Przemisben lejátszódtak, a bizottság a külügyminiszteriumhoz fordult. A külügyminiszter és a főhadparancsnokság között egyezés jött létre, amelynek következtében Tarnowszky Ádám gróf a külügyminiszterium kiküldöttje és Paic vezérkari főnök, a főhadparancsnokság kiküldöttje Przemisbe mentek az ottan történt események megállapítása érdekében. A jelentésekből megállapítható, hogy a katonai hatóságok intézkedései az állapotok folytán igazoltak voltak. Hogy, azonban mi történt, az ebből nem derül ki.

Hága. Washingtonból jelentik, hogy ott nem várnak újabb békejavaslatokat a pápától. Washingtonban arról beszélnek, hogy a háború még legalább két-három évig tart. Azt hiszik, hogy legalább is addig fog tartani, amíg Amerika teljesen fel lesz szerelve és amíg teljes erővel beavatkozhatik aháborúba és akkor a központi hatalmak majd teljes vereséget fognak szenvedni.

Augsburg. Ludvigshafenben, a híres anilin gyárban súlyos robbanás történt. Tíz ember meghalt és számosan megsebesültek.

Berlin. A Germania megjelenését bizonytalan időre betiltották. Valószínűleg azok miatt a jelentések miatt, amelyeket a lap Erzberger beszédéről közölt. Erzberger ugyanis többek között a következőket mondta: Mi németek egységes nemzet vagyunk. Ausztriában már másképp áll a dolog. Ott hiányzik az egységes nemzeti gondolat. Ausztria többségében inkább szláv ország. Ha most már Ausztriában élénkben nyilvánul meg a békeóhajtás, mint nálunk, úgy ez természetes jelenség.

Páris. Egy képviselő felszólította Ribot külügyminisztert, hogy nyilatkozzék a szövetségesek között történt megállapodásokról. Ribot válaszul a következőket mondta:

— Néhány hónap előtt kijelentettem, hogy

nincs semmi titkos diplomáciánk, hogy Franciaország kész mindent megmondani, mert bekeféltélei megszövegezésénél csakis jogait követeli. Akkor azt is mondtam, hogy a rendelkezésre álló okmányokat közzé fogom tenni. Nekünk azonban szövetségeseinkre figyelemmel kell lenni. Az a kérdés, hogy a közlést halasszunk el, Pétervárról jutott el hozzám. Ha mi a virág előtt Elzas Lotharingia visszaadását követeljük, úgy mi a megsértett jog előharcosai vagyunk és ha ezt nekünk meg nem adják, semmit sem adtak nekünk. Ez csak néhány évre szóló fegyverszünetet jelentene. És összes áldozatainkat nem hiába hoztuk meg, ha a békét arra alapítjuk, ami örök az igazságra és a jogra. Elzas Lotharingia visszaadása azonban nem elég. Jóvátételt is követünk. Nem bosszúra törekszünk. Az a büntetés, amelyet támadóinkra akarunk hárítani, nem pénz-büntetés, hanem elégtétel azokért a pusztításokért, amelyeket elkövettek. Ha mi a pápának nem válaszolunk, együtt jártunk el szövetségeseinkkel. Vajon mit válaszolhatunk a pápa nagy tekintélye ellenére mindezekre a tárgyalásokra való meghívásokra. Hol kívánják leginkább, hogy válaszoljunk? Ott, ahol nem akartak válaszolni. Amikor Wilson megkérdezett minket hadicsejfeinkre vonatkozólag, ezt válaszoltuk: ki nem válaszolt? A központi hatalmak. És bejelentik, hogy a pápának válaszulni fognak. Várjuk meg ezt a határozatot. Mondják meg nekünk, hogy mit akarnak. Belemennek-e abba, hogy Elzas Lotharingiát visszaadják és bele mennek-e a jóvátételekbe, a nemzetek társaságának megalakításába, mondják meg nekünk, mert szükségünk van a bizonyosságra, hogy nem akarnak bennünket törbe ejteni.

Végül a külügyminiszter kijelentette, hogy az egész lelkével akarja szentelni magát annak a nagy feladatnak, hogy Franciaországot méltóan képviselje.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Flandriában a csata az angoloknak Longemartól Hollebekéig terjedő arevonálán teljes mértékben folyamatban van. Védelmi zónánk legészlső részében reggel óta elkeseredett és váltakozó szerencsével folyik a harc.

Az agg Ribot, aki mellett Foch tábornok állt, sietve hozzátette:

— A latin és az — angolszász műveltséget...

Egészen érthető az idegesség e beszéd jelei után, hogy Párisban komor gyanúval nézik az egyre nagyobb angol inváziót. Ma már nem becézik az angolokat, mint a háború elején: ma már egyszerűen „szögletes állkapocs” a nevük...

— Zongora- és hegedűiskolák és gyakorlatok, legújabb kuplék, operettek és operák stb. állandó nagy készlete Kerpelnél.

— Levélpapír újdonságok Kerpelnél.

— Zsidó ünnepi imakönyvek és szertartási cikkek Pichler Sándor papirkereskedésében, Bohus-palota. 6221

MOZGOKÉPSZINHÁZ.

* Kossáry Emmi és Király Ernő aradi vendégszereplése. Arad műértő közönsége nagy érdeklődéssel tekint Kossáry Emmi és Király Ernő együttes vendégszereplése elé. Kálmán Imre és Bakonyi Károly bájos operettjében fogjuk élvezni a két zseniális művész tehetség játékát, különösen Kossáry Emmi asszony iránt nyilvánul meg a publikum érdeklődése, mert nemcsak a tehetségével, hanem a szépségével is feltűnő művésznőt az aradi közönség eddig csak hangversenyeken hallotta énekelni s ez

az első alkalom, amikor operettben láthatja Kossáry Emmi kiváló énekesnő, de mint előadóművésznő is lebilincselően bájos és sokoldalú egyéniség. A filmen is épp olyan kecses és ragyogóan elegáns, mint a színpadon. Partnerével, Király Ernővel a Tatárjárás filmjét a legértékesebb magyar filmek közé emelte s egy percig sem kétséges, hogy ez a szép, magyar levegőjű film be fogja járni a külföldet is. A tatárjárás filmbemutatója Budapesten óriási sikert aratott s bizonyára Aradon is sikert fog kiváltani a kiváló kép. Az Apolló-színház péntektől kezdve 8 napig tartja műsorán A tatárjárást. Az előadások pontosan fél 6, negyed 8 és fél 9-kor kezdődnek. Tekintve a már előre mutatkozó nagy érdeklődésre, senki sem maradhat vissza egyik előadástól a másikkra. 3

Kaledin csapatal fenyegetik Pétervárt.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Stockholm. Anketiev volt belügyminiszter kijelentette az újságírók előtt, hogy Kaledin közék tábornok katonái előre nyomulnak és azzal a veszedelemmel fenyegetnek, hogy Pétervárt elvágják a domi medencétől. Veichovszki hadügyminiszter táviratot küldött Kaledinnek, amelyben kijelenti, hogy magatartása hadüzenettel egyenlő, azt lázadásnak tekinti és parancsot ad a tábornok elfogatására, amihez elegendő csapat áll rendelkezésére. Ugy látszik, a hadügyminiszter erőlyes távirata semmi hatással sem volt, mert a távirat szeptember tizenkettődikén kelt és Kaledin máig sem adta meg magát.

Stockholm. Hivatalosan megerősítették azt a hírt, hogy Kerenszki végleg elfogadta Skobelev, Jarudin és Anketiev miniszterek lemondását. A három miniszter vonakodott a rekonstruált kabinetbe belépni, mert nem helyeselték az új kormány politikai irányát. Közben napról-napra nő a katonai és munkás tanács befolyása. Péterváron szeptember 25-ikén Csoidze elnöklete alatt demokrata konferencia ül össze, amely végleg megakarja oldani a kormányválságot. Azt hiszik, hogy Kerenszki az esetben, ha a konferencia dönteni akar a kormányválságban, le fog mondani. A pétervári entente diplomaták nagy aggodalommal néznek ez elé, mert Kerenszkiben biztosítékot látnak arra, hogy Oroszország hű marad szövetségeseihez. A munkástanács hatalmával együtt egyre erősödik a bolsevik befolyása is.

Pétervár. A Távirati Ügynökség jelenti: Terescsenkó külügyminisztert kinevezték a minisztertanács elnökévé.

Pétervár. A katonai és munkástanács közölte a direktoriummal azt a 331 szóval 143 ellen elhatározott óhajtást, hogy Korailovnak és a vele szövetséget 31 tábornoknak halálbüntetését engedjék el. A köztársasági kormány elhatározta, hogy a cári kormányt nem bünteti meg. A cári családot legközelebb szabadon bocsátja.

OLVASSA NAPONTA

Az „Aradi Közlöny” apróhirdetéseit. Hétköznap 50—60, vasárnap és ünnepnap 100—120 különféle apróhirdetés található az „Aradi Közlöny”-ben. —

— Elítelt árdrágítók. Arad város tanácsa mai ülésén megfélebbezett rendőrbírói ítéletek felett hozott döntést. Simandán György hentesmestert a rendőri büntetőbíróság 15 napi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte, mert vevőinek csak abban az esetben adott zsírt, ha húst is vettek nála. Simandán az ítéletet megfélebbezte, de a tanács jóváhagyta azt. — Verizolán Árpád szemlaki gazdát a rendőrbíróság maximális ár túllépéséért 15 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte, mert sertéshúst 8 korona 40 fillérért akart eladni. A tanács az ítéletet helybenhagyta. Milenkovics Róza aradi kofát 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíróság, mert a megengedett időnél korábban vásárolt gyümölcsöt. A tanács az ítéletet helybenhagyta.

— A szögletes állkapocsnak. Genfből írják: A franciák — ez egészen bizonyosan megállapítható — sokkal idegesebbek az angolok miatt, mintsem az oroszok miatt. Újságjaik féltékeny szemmel kísérik az angolok minden cselekedetét és semmi sem jellemzőbb erre, mint az a történet, melyet egy magántávirat mond el. A marnei csata évfordulóján Poincaré odafordult kíséretéhez:

— Ezen a csatatéren emlékoszlop fog állani, amelyre ez lesz rávésve: „Itt mentették meg a latin műveltséget”.

Csak néhány napig. CIRCUS SCHMIDT a Béla-téren.

Szombaton, szeptember 22 én este 8 órakor **Nagy megnyitó Diszeloadás.**

Magyarországon még nem látott világvárosi új műsorral.

6863

Jegyek előre válthatók **Oláh és Társa** papirkereskedésében (Minorita-palota) Bővebbet a napi falragaszok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Be kell jelenteni a takarmány igényt. 67.700 sz. F. M. rendelet alapján felhívom mindazon nem termelőket, kiknek gazdasági szükségletét a saját termése nem fedezi, vagy ezen szükségletét vásárlás útján biztosítani nem tudja, hogy az állatállomány eltartásához illetve hizlalásához szükséges erőtakarmanyra való igényüket posta-levelezőlapon a város-gazdai hivatalhoz, tüzőltő lakományába folyó hó végéig okvetlenül jelentsék be. A levelező-lapon pontosan kitüntetendő, hogy kérelmezőnek hány darab igáslóva állandóan nehéz munkát végző lova, egy éven aluli csikója, tenyész-bikája, hizlalás alatt álló sertése, magkocaja, tyukja, kacsa, libája van. Tájékoztató közlöm, hogy az igáslónak 5 q, nehézmunkát végző lónak 7 q, csikónak 3 q, bikának 7 q, sertésnek 5 q, magkocának 1.5 q, tyuknak 35 kg., libának, kacsnak darabonként 50 kg. erőtakarmanyt jár évenként. Exterde Kálmán báró.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. F. tábori lelkész. Mivel lapjaink elfogytak, sajnálatunkra nem küldhetjük el a kért példányokat.

B. M. A fenti üzenet önnek is szól.

I. Andor, Menyháza. Az illető Aradon Kossuth-utca 56. alatt lakik.

B. I. Arad. A kértetett iskola Fiumében működik. A többi tudnivalókat közvetlenül onnan beszerezheti.

A szerkesztésért felel:

Staubér József

NYILTÉR.

Limbeck János és fia „Első m. kir. szab. érckoporsó-gyára és temető- rendező-vállalata” Arad.

Özv. kézdi szentkereszt Szánthó Józsefine szül. Erbeszkern Gizella saját, ugy-szintén alulirottak nevében is mélyen megtört szívvel tudatja a legjobb férfi, vő, unokatestvér, sógor, rokon és kartárs

kézdi szentkereszt

Szánthó József

magy. kir. pénzügyi számtanácsos,

1. évi szeptember hó 17-én, d. e. 11 órakor, életének 61-ik és boldog házasságának 16-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest Budapesten történt gyászos elhunytát.

Felejtethetetlen halottunk földi maradványai Budapesten előzetes beszentelés után Arad szállítva, az itteni felső temetőben levő halottas csarnokban f. hó 21-én d. u. 5 órakor fogtak a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint újbóli beszentelés után az ugyanottan levő családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő gyászmise áldozat a megboldogult lelki üdvéért folyó hó 29-én, d. e. 9 órakor lesz, a főt. Minorita-atyák szentegyházában a Mindenhatónak bemutatva.

21

Áldás emlékére, béke hamvaikat!

Arad, 1917. szeptember hó 20.

Erbeszkern János, apósa Bizenmagen Mihály és neje szül. Erbeszkern Lujza, Erbeszkern János, Ederer Károly és neje szül. Erbeszkern Boriska, Krajcsóvits József és neje szül. Erbeszkern Anna, Poppé Sándor és neje szül. Erbeszkern Jullika, Erbeszkern Mariska, Erbeszkern Béla és neje szül. Bittner Giza, Felix Károly és neje szül. Erbeszkern Etus, Erbeszkern Sándor és neje szül. Vámosy Margit, Barth Antal és neje szül. Erbeszkern Jolán, sógor és sógornő Szánthó István, unokabátyja.

Csak

Gyöngyvirág, Ibolya Orgona és Eau de Fleurs illatokat

használjunk

a Dnnántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyármányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt. 4981

SÖRÉT!

Lágy acélból, 6-os, 8-as és 10-es nagyságban, teljesen gömbölyű, a háboru előtti ólomsörétet teljesen pótolja, nyul- és szárnyas-vadászatra alkalmas. Szállít minden mennyiséget és min-tázott árajánlatot készséggel küld

Bata V. Fia

cég Magyar Kanizsa (Bácsmegeye).

Használt ólom megvételre kerestetik.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Brádon a piactéren egy emeletes ház nagy bolthelyiséggel, mellette egy kisebb épület italmé-reési joggal és több melléképülettel szabad kézből szeptember hó 30-án nyilvános árverésen el fog adatni. Kiküldési ár: 60.000 korona. Bővebb értesülés Boncu Vazul tanárnál, Brádon. 6404

BORT

urasági tételekben

veszek

minden mennyiséget, lehetőleg kölcsön hordó és pince kívántatik.

Pótlák Zsigmond

bornagykereskedő

Debreczen. Telefon 4-41. szám.

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arcot vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztatlanságot. **Ara egy tégelynek 2.- K.**

Ibolya Doré szappan 4 kor., Ibolya Doré tej 2 K - ill. Ibolya Doré hölgypor 2 K - ill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS-sal.**

Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Békéscsabán,

vasuti állomástól 4 km.-nyire

eladó

lábbon 50-60 q első minőségű olasz

czirok szakál és mag.

Ugyanott ezer mm. takarmány-répa is eladó. Bővebb címet a kiadóhivatalban. 6382

9791-1917. pm.

HIRDETMEY.

Közhírré teszem, hogy a lugosi és békéscsabai lökórházban szeptember huszonharmadikán 10-árverés fog tartatni.

Árverésen résztvenni kívánók igazolványokat hivatalomban kaphatnak

Arad, 1917. szeptember hó 18.

Vargassz. Adalárd...

Az aranynak

lemerült az ára.

Azért még hajlandó vagyok
ma, holnap és
holnapután
az árjegyzéken megjelölt árakat fizetni.

És pedig:

A legfinomabb aranyért K. 11.50			
18 karátos	"	"	9-ig
16	"	"	8-ig
14	"	"	7-ig

BRANDES

ékszerész

József főherceg-ut 12. szám.

Lutheránus templom mellett.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetésére 10 fillér. Vastagabb betűkkel 20 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1.20 korona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Hirdetéseket délután 4/5 óráig vesszünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

Oroszmű: Igen. 6408

Alkalmazást keres.

Egy megbízható, hadmentes, 42 éves családtag egyén, ki a szállítási üzemből, gazdaságban és szőlőművelésben jártas, október elsejére állást keres. Cím a kiadóban. 6368

Jó házból való

Leány, ki a varráshoz is ért, kisebb gyermek mellé ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 6374

Alkalmazást nyer.

Ismerkedés 6408
kerestetik 12 személyes étkező részére. Jelentkezés: Előmerzési raktár, Arad—vár.

Tisztességes 6413
mészáros és hentes segéd, okt. 1-re alkalmazást nyer. Stritt Ferencnél, Ujarad.

Előfűző gépirőnt, perfect gyorsíró, magyar és német levelezésben teljesen jártasat keresünk. Fodor és Reiszner, mérnökök. 6416

Gépirőnt és tanulóanyag felvételnek Kerpel könyvkereskedésben. 6393

Nyomdász-tanulóknak felvételt két fű, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vétel és eladás.

Keresek megvételre jókarban levő 4 vagy 5 vasúti kocsit, amellyel 6 HP. gőzgéppel szánthatok. Cím Szántó Béla malomtulajdonos, Felsőalmád. 6400

Eladó egy alig használt, teljesen jókarban levő felfűző hűtő és egy francia kumettes, ezüst vörösi lőszerszám. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6403

Iskolai hanglegyek, hegedű- és zongora iskolák, minden zenés részére Deák Béla könyv- és papírkereskedésében, Forray-utca. Gr. Nádasdy-palota. 4401

11-50 koronát fizetek egy gram legfinomabb aranyért. Zalogcédléket a legmagasabb áron veszek. Brandes órá- és ékszerész, József főherceg-ut. 12. szám. (Lutheránus templom mellett.) 5518

Tölggy- és cser-makk területeket bérbe veszek, esetleg felszedett makkot bármily kis- és nagymennyiségben veszek. Ajánlatokat kérek. Goldis Kornél, Nadab. 5541

18 karátos aranyat 9.—koronáért beváltom. Brandes ékszerész József főherceg-ut. 12., a Lutheránus templom mellett. 6217

Dobozok, papondéki és vessző kosarak, eladók, ugyanott tanuló leány fizetéssel felvételt János Károly, Zrínyi-utca, virágkereskedés. 6317

Cognac-os üvegeket veszek, darabját 70 fillérért. Epstein Simon, Boros Benti-ter 11. 6178

16 karátos aranyat 8 koronáért beváltom. Brandes ékszerész József főherceg-ut. 12. sz. Lutheránus templom mellett. 6189

300 hectoliter 6377
ászokhordók, 20—36 hectoliter nagyságban eladók. Wittye Józsefnél, Nagyósz.

14 karátos aranyat 7.—kor-ért bevált Brandes ékszerész, József főherceg-ut. 12., Lutheránus templom mellett. 6065

Egy alig használt egyenáramú 21/2 lóerős motor eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ingatlan.

Eladó Sarlot Domonkos-utca 64. számú modern lakóház. 6397

Eladó 5 1/2 katasztrális hold szőlő kőnával és vincellérakkal, terméssel vagy anélkül. A szőlő a kovászli határban van, a villamos megállótól 8 perc távolságra. A szőlő ára terméssel együtt nyolcvanezer korona. Megkeresések tulajdonosnál: Dr. Csordás János ügyvéd, Belényes címre intézendők. 6401

Földszintes régi ház, több kiadvással a belvárosban, nagy telekkel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6414

5 szobás uri magánház modern berendezéssel, parkírozott fenyves udvarral, külön álló üres telekkel a belvárosban eladó. Megtekinthető délután 4—5-ig. Cím a kiadóban. 4341

Eladó ház Gizella-utca 3. sz. emeletes bérház, 10 évig adómentes, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 6140

Eladó Határ-utca 9. számú ház, egy két szobás, két egy szobás utcai, két egy szobás udvari lakás, összesen jövedelmez 2400 koronát, összköltség lemegy 700 korona, marad 1700 kor. tiszta jövedelem. Vétel-ára 32.000 kor., a tőke tisztán 5 1/2%-ot jövedelmez. Értekezni Lázár Sebő, Hász-szinger-utca 5. 6353

Határ-utca 16. számú sarokház eladó. Bővebbet Kálvin J. utca 5. 6334

Szabadság-térhez közel egy emeletes modern bérház, jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 5004

Üzletek.

Jófogalmu élelmiszerüzlet betegség miatt eladó. Bővebbet Weiser János-ut. 17., térki szabó üzlet. 6398

Thököly-tér 2/a. számú házban, vendéglő kávéházzal, betegségre miatt, kedvező feltételek mellett, azonnal átadó. 6378

Különféle.

Cirka 250 hectoliter hordókkal. Ménes országúti egy pince kiadó. Felvilágosítást a lap kiadóhivatala ad. 6399

Apróhirdetések az „Aradi Közlöny” részére felvételnek a Messenger-boy hirdetésben, Deák Ferenc-ut. 12. sz. hirdetés és hirdetői papírtulajdonos. Zrínyi-ut. és a Kossuth-utcai papírtulajdonos.

Gyógyászat.

Ruh és viszkotegás elleni fehére kendő kapható egyedül Ferenc-téri Vajdits-gyógyászattól. Kis téglát 2 korona, nagy téglát 8 korona 50 fillér. 6171

Az angol

fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs—Földes-féle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment. Ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 6379

Villanyszerelők, kik lakásberendezések készítésében önállóan dolgoznak,

felvételnek

Makói Villamostelepen

Cognac:

Keglevich, Dékány, Marty, Adriatike gyárimány, valamint

likőr, rum-

és valódi erdei

Málna-szörp

palackokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2056

Weiszberger Sámuel

utódánál

Körösvölgyi Pálinkarakatér

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

A 110267—917. B. M. számról másolat.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Az aradi m. kir. állami gyermek menhelynél megüresedett igazgató-főorvosi állásra, amely a VIII-ik fizetési osztálynak megfelelő 3600 korona évi fizetéssel és megfelelő lakbérrel van egybekötve, ezennel pályázat hirdetetik.

A pályázók tartoznak az 1883. évi I-ső tv. cikk 9. paragrafusának második részében előírt minősítést, valamint a csecsemő és gyermekgyógyítás és gyermekvédelmi közigazgatás terén gyakorlati tudásukat igazolni.

A pályázni kívánók ez esetben igazoló okmányokkal felszerelt, egy koronás bélyeggel ellátott és a magyar királyi belügyminisztériumhoz címzendő folyamodványukat — ha közszolgálatban állnak — felettes hatóságuk útján, ha ily szolgálatban nem állnak, közvetlenül a magyar királyi belügyminisztérium iktató hivatalába 1917. évi október hó 15-ig nyújtásuk be.

Arad, 1917. évi szeptember hó 14-én. 6405

Magyar királyi belügyminiszter.

Aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi június 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel ... 6.40
Személyvonat délután ... 4.18

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat délben ... 12.00
Személyvonat este ... 9.31

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel ... 3.06
Személyvonat délután ... 3.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel ... 7.38
Személyvonat este ... 7.51

Aradról Brádra indul:

Személyvonat reggel ... 5.40
Személyvonat délután ... 12.48

Aradról Brádra érkezik:

Személyvonat délelőtt ... 11.58
Személyvonat este ... 7.46

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel ... 3.00
Személyvonat délután ... 1.18

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt ... 10.00
Személyvonat este ... 7.38

Aradról Borosjenőre indul:

Reggel ... 8.26
Aradról Borosjenőre érkezik:

Délelőtt ... 10.44
Borosjenőről Aradra indul:

Délután ... 1.30
Borosjenőről Aradra érkezik:

Délután ... 3.43
Aradról Ujszentannára indul:

Délután ... 5.30
Aradról Ujszentannára érkezik:

Este ... 6.10
Ujszentannáról Aradra indul:

Este ... 6.22
Ujszentannáról Aradra érkezik:

Este ... 6.58
Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt ... 9.32
Vegyes vonat délután ... 5.32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel ... 6.82
Vegyes vonat délután ... 4.29

Mezőhegyesről Kétegyháza indul:

Motoros vonat reggel ... 8.37
Motoros vonat este ... 6.20

Kétegyházáról Mézőhegyesre indul:

Motoros vonat reggel ... 6.10
Motoros vonat délután ... 4.10

Ujszentannáról Kétegyháza ind.:

Motoros vonat reggel ... 9.25
Motoros vonat este ... 7.00

Kétegyházáról Ujszentannára ind.:

Motoros vonat reggel ... 6.00
Motoros vonat délután ... 4.00

Borossebesről Menyháza indul:

Vegyesvonat délelőtt ... 9.00
Vegyesvonat délután ... 4.45

Menyházáról Borossebesre indul:

Vegyesvonat reggel ... 5.00
Vegyesvonat délután ... 2.39